

Karcinom štitne žlijezde

(Thyroid Carcinoma)

Što je karcinom štitne žlijezde (tiroidni karcinom)?

Štitna žlijezda je važna za lučenje hormona. Tiroidni karcinom je maligni tumor stanica štitne žlijezde koji je vrlo rijedak kod djece i mladih osoba. Tiroidni karcinomi kod djece su većinom diferencirani, folikularni ili papilarni. Medularni karcinom je ekstremno rijedak. Tiroidni karcinom se može lako liječiti i gotovo uvijek je izlječiv.

Tko obolijeva od tiroidnog karcinoma i zašto?

Najčešći je kod mladih adolescenata. Za većinu tumora uzrok nastanka nije poznat. Rijetko može biti učestaliji u nekim obiteljima, posebice medularni karcinom.

Postoji li za braću/sestre rizik obolijevanja od ovog ili drugih vrsta tumora?

Uglavnom ne postoji, osim iznimno rijetko ako se radi o medularnom karcinomu štitne žlijezde.

Koji su karakteristični simptomi i znaci tiroidnog karcinoma?

Kod većine djece se tiroidni karcinomi razvijaju vrlo sporo. Najčešći simptom je bezbolna oteklina na vratu koja postepeno raste. Ostali simptomi uključuju: promukli glas, bez jasnog razloga, koji ne prolazi tjednima; otežano gutanje zbog mogućeg pritiska tumora na jednjak (ezofagus); otežano disanje zbog mogućeg pritiska tumora na dušnik (traheja).

Koje su pretrage potrebne kod djeteta s tiroidnim karcinomom?

Dijagnoza se obično postavlja biopsijom čvora, iza koje slijedi odstranjenje cijele štitne žlijezde i tumora. Također može biti potrebno odstraniti limfne čvorove na vratu. Nakon

postavljene dijagnoze tiroidnog karcinoma, vašem djetetu su potrebne dodatne pretrage kako bi se odredila veličina i lokalizacija tumora, te eventualna proširenost u druge dijelove tijela.

Ove pretrage uključuju:

- MR (magnetska rezonancija) – koristi magnetsko polje za detaljan prikaz tijela
- CT (kompjuterizirana tomografija) – koristi rendgenske zrake za trodimenzionalan prikaz snimanog dijela tijela
- PET/CT (pozitronska emisijska tomografija) – koristi male doze zračenja za identifikaciju tumorskog tkiva.

Postoje li različiti stadiji bolesti?

Većina tiroidnih karcinoma je ograničena na štitnu žlijezdu, međutim mogu se proširiti na limfne čvorove vrata i vrlo rijetko u pluća, najčešće u vrlo kasnom stadiju bolesti.

Kako se liječi tiroidni karcinom?

Kirurško liječenje

Hemitireoidektomija ili lobektomija – U ovoj operaciji se odstranjuje polovica štitne žlijezde. Kod nekih bolesnika se ovom operacijom postavlja dijagnoza. Vaš liječnik može predložiti novu operaciju s odstranjenjem cijele štitne žlijezde.

Totalna tireoidektomija – Ovom operacijom se odstranjuje cijela štitna žlijezda.

Operacija limfnih čvorova – Kirurg može odstraniti limfne čvorove na prednjoj ili prednjoj i bočnoj strani vrata. Odstranjenjem zahvaćenih limfnih čvorova se smanjuje rizik od recidiva.

Radioterapija

Radioterapija tiroidnog karcinoma obično koristi radioaktivni jod (radioaktivna supstanca koja se pije). Stanice raka apsorbiraju više radioaktivnog joda od normalnih stanica i odumiru. Kod vašeg djeteta se radioterapija može primijeniti nakon operacije. Prije početka

liječenja:

- Vaše dijete treba biti na prehrani s malo joda. Od liječnika ćete dobiti sve potrebne informacije.
- Vaše dijete treba prestati uzimati hormone štitnjače i time omogućiti učinak joda.
- Jod je radioaktivan. Stoga vaše dijete treba ostati u bolnici u zasebnoj sobi nekoliko dana, dok se radioaktivni jod ne izluči. Liječnik će vas informirati o sigurnosnim mjerama koje morati nastaviti provoditi nekoliko dana kod kuće.

Kakvi su rezultati liječenja?

Rezultati liječenja su općenito izvrsni. Većina djece i mladih osoba budu izliječeni terapijom prve linije. Nakon liječenja vaše dijete će trebati doživotno uzimati hormone štitne žlijezde.

Koja se istraživanja provode za tiroidni karcinom?

Istraživanja se provode uglavnom na odraslim bolesnicima i uključuju testiranje novih lijekova usmjerenih specifično na tiroidni karcinom, nakon što je izostao učinak standardne terapije. Istraživanja su rijetko potrebna kod djece obzirom na izvrsne rezultate liječenja.

Što čini EXPeRT za djecu s tiroidnim karcinomom?

EXPeRT grupa djeluje za djecu s tiroidnim karcinomom na više načina:

- prikupljanjem podataka o djeci s tiroidnim karcinomom iz svih europskih zemalja
- izradom smjernica za dijagnozu i liječenje s ciljem što uspješnijeg liječenja sve djece
- savjetovanjem nadležnih liječnika na europskoj i svjetskoj razini u složenim slučajevima
- suradnjom s drugim grupama koje istražuju tiroidni karcinom radi unapređenja znanja

Acknowledgments: this document has been prepared by EXPeRT members. The translation has been created with the help of Dr. Jelena Roganovic.